

Aan: College Burgemeester en Wethouders
Gemeente Almere

Betreft: Advies Adviesraad Sociaal Domein ten aanzien van Beleidsplan Armoede en Schulden
gemeente Almere 2022-2026

Datum: 16 december 2021

Geacht College,

Op 1 december 2021 ontving de ASD uw aanvraag voor een advies over Kansen voor iedereen - Beleidsplan Armoede en schulden gemeente Almere 2022-2026. De ASD heeft het beleidsplan en de aanvullende rapporten zorgvuldig gelezen en herkent deels de adviezen en aanbevelingen hieruit. De raad is ook tijdig in het proces meegenomen en uw ambtenaren hebben onze opmerkingen goed in het beleidsplan verwerkt.

Uitgangspunten

Het algehele uitgangspunt van het beleid is 'wat goed gaat, verder verdiepen' en de ASD kan zich hierin vinden. Het beleidsplan gaat uit van vertrouwen in de Almeerder en heeft als nevensdoel om het vertrouwen in de overheid na de toeslagenaffaire weer te herstellen. Wel verbaast het de ASD dat de zinsnede 'streng waar nodig' zo snel na 'werken vanuit vertrouwen' wordt vermeld en ziet dit liever verwoord als 'wanneer het vertrouwen beschaamd wordt, wordt opgetreden'. De ASD ziet dit beleidsplan, waarbij werken vanuit vertrouwen de kern is, als een mooi voorbeeld voor andere beleidsplannen. Ook de nadruk op de stress sensitieve aanpak en de uitrol naar de verschillende afdelingen die een relatie hebben met armoede en schulden ziet de ASD als een goede ontwikkeling.

Lange termijn

Ook staat het de ASD aan dat er in het beleidsplan niet alleen wordt doorgegaan op bestaand beleid, maar dat er experimenten en pilots worden toegevoegd om de lange termijn ambitie - *Steeds meer Almeeders kunnen meedoen en zijn minder afhankelijk van een uitkering of inkomensondersteuning* – te ondersteunen. Voorbeelden hiervan zijn de pilot wisselende inkomsten, nadruk op nazorg en de invoering van SDV+.

Korte termijn

De ambities voor de komende vier jaar zijn in de ogen van de ASD wat voorzichtig geformuleerd in relatie tot de lange termijn ambitie. De ASD begrijpt dat er stappen nodig zijn om een doel of ambitie te halen, maar ziet graag dat de ambitie hoger gesteld wordt en de stappen over een kortere termijn verdeeld worden. Zo is het percentage schulden van 13% naar 12% brengen in de ogen van de ASD mager, mede omdat het landelijk gemiddelde aanzienlijk lager ligt. Door bij alle drie de ambities de focus te leggen op een doelgroep waar de hoogste winst te behalen valt (bijvoorbeeld éénoudergezinnen), kan de ambitie hoger gelegd worden. Dit betekent niet dat andere doelgroepen geen of minder aandacht krijgen, maar dat de focus op één doelgroep ligt. Zo zou de gemeente bijvoorbeeld de randvoorwaarden kunnen creëren

voor deze doelgroep om aan het werk te gaan, zoals bijvoorbeeld het regelen van kinderopvang. Dit verlaagt de drempel om aan hun toekomst en vooral ook zelfvertrouwen te bouwen, en maakt de kans op overerving van armoede een stuk kleiner.

Doelstellingen

Ook de geformuleerde doelstellingen kunnen op de goedkeuring van de ASD rekenen, waaronder het maatwerk en aandacht voor het individu, maar ook voor de relatie tussen armoede en gezondheid en armoede en psychische klachten. Wel heeft de ASD enkele opmerkingen, die hieronder verder uitgewerkt staan.

Zo ziet de ASD de inzet van ervaringsdeskundigen als een positieve beweging, maar merkt daarbij op dat het van belang is dat deze goed op de hoogte zijn van alle actuele (landelijke en lokale) mogelijkheden en daarom voortdurend bijgeschoold moeten worden. Daarnaast gaat de ASD ervan uit dat de ervaringsdeskundigen onafhankelijk van de gemeente zullen zijn, ook al worden ze door de gemeente opgeleid en betaald. Het onafhankelijk kunnen handelen is van belang voor de betrouwbaarheid van de ervaringsdeskundigen en daarom ziet de ASD graag dat deze ervaringsdeskundigen in een aparte organisatie worden ondergebracht (vergelijkbaar met OCO). De ASD ziet ook graag een overzicht van hun mandaat en bevoegdheden. Daarnaast verwacht de ASD dat bij gebleken succes het aantal ervaringsdeskundigen/ mentoren uitgebreid zal worden, aangezien vier mentoren voor heel Almere niet voldoende zullen zijn.

Verder merkt de ASD op dat het inzetten op voorspelbare life-events effectief is gebleken, en ziet de ASD graag dat dit nog pro-actiever zal gebeuren door de gemeente. Ook als het gaat om nazorg ziet de ASD dit als een goede ontwikkeling, maar is dit wel vooral digitaal ingezet. De ASD adviseert om de nazorg op diverse manieren aan te bieden, om ook de digitaal niet-vaardige mensen en de mensen met een niet-Nederlandse achtergrond te kunnen bereiken. Te denken valt aan folders voor de mensen die nazorg nodig hebben en een apart telefoonnummer (niet via 14-036). Bovendien adviseert de ASD om de website voor schuldhulpverlening net zo toegankelijk en laagdrempelig te maken als een website om een lening aan te vragen. Ook het inzetten van vindplaatsen zoals bij huisartsen is een goede ontwikkeling, die in de ogen van de ASD nog verder uitgebreid kan worden.

Daarnaast merkt de ASD op dat enkele ambities concreet zijn uitgewerkt onder het kopje “wat gaan we doen?” en dat enkele uitwerkingen van ambities nog vaag blijven. De ASD ziet graag dat de ambities allemaal zo concreet mogelijk worden uitgewerkt, zodat duidelijk is hoe deze behaald zullen worden. Mocht er nog een uitvoeringsplan komen, dan wil de ASD daar graag bij betrokken worden.

Ook spreekt de ASD haar zorg uit over het beter verdelen van de individuele toeslag. Het is goed dat is geconstateerd dat deze wel toereikend is voor gezinnen met jonge kinderen, maar onvoldoende voor gezinnen met oudere kinderen. Wel adviseert de ASD met klem om de verhoging voor deze laatste groep niét uit het armoede-budget te laten komen om een inkomensval bij andere groepen te voorkomen.

Als laatste heeft de ASD nog een opmerking over de samenwerking, zowel met andere afdelingen binnen de gemeente als met de partners in de stad. De ASD wil de gemeente nogmaals meegeven, zoals ook in eerdere adviezen is gedaan, dat een stevige regierol van de gemeente de samenwerking versterkt. Zeker als

het gaat om samenwerken met partners die niet afhankelijk zijn van de gemeente wat betreft subsidies: er moeten goede afspraken gemaakt worden over de gewenste resultaten en de manier van samenwerking.

Tot slot

De ASD wil de gemeente graag nog meegeven dat er landelijke fondsen zijn waar inwoners en scholen een beroep op kunnen doen, waardoor er meer (financiële) mogelijkheden zijn om de ambities te halen. Enkele hiervan zijn het Volwassenenfonds, Stichting Leergeld en Stichting Jeugdeducatie. Zeker in verband met de aangegane samenwerking met onderwijs, liggen hier mooie kansen. Wel is het daarvoor belangrijk dat er een Almeerse vertegenwoordiging ingesteld wordt, zodat bewoners een beroep op deze fondsen kunnen doen. De gemeente kan een rol spelen bij het oprichten hiervan.

De ASD is onder de indruk van het beleidsplan zoals het er ligt, en ziet met de aangegeven aanpassingen een mooi beleid voor de komende jaren. Op de juiste manier uitgevoerd zal dit een positief effect hebben op het terugdringen van armoede en schulden in Almere.

Met vriendelijke groet,

Theo Kruisinga
voorzitter ASD (ad interim)

Postadres: Adviesraad Sociaal Domein Almere, t.a.v. Saskia Schurman, Hawaaiweg 25, 1339 NW Almere

telefoonnummer 06-46270001